

kelte kun vil efterspørge ydelsen i det omfang værdien af ydelsen vurderes at stå mål med betalingen.

- Skat øger de offentlige indtægter, mens brugerbetaling reducerer behovet for offentlige udgifter (og dermed skatteindtægter). Begge dele bidrager således til at forbedre de offentlige finanser.
- Mere brugerbetaling og mindre skat vil gøre det offentlige forbrug mindre. Mere skat og mindre brugerbetaling vil gøre det offentlige forbrug større. Af samme grund vil førstnævnte kombination som hovedregel mindske omfordelingen, mens sidstnævnte vil bidrage til mere indkomstudjævning.
- Udvidelser af den offentlige service, for eksempel gennem højere standarder eller dækningsgrader for eksisterende ydelser, vil øge indkomstudjævningen og få negative adfærdsvirkninger på arbejdsudbud m.v., hvis

udvidelsen finansieres af skatter. Udvidelsen vil ikke påvirke indkomstudjævningen eller adfærden på arbejdsmarkedet, hvis den brugerfinansieres.

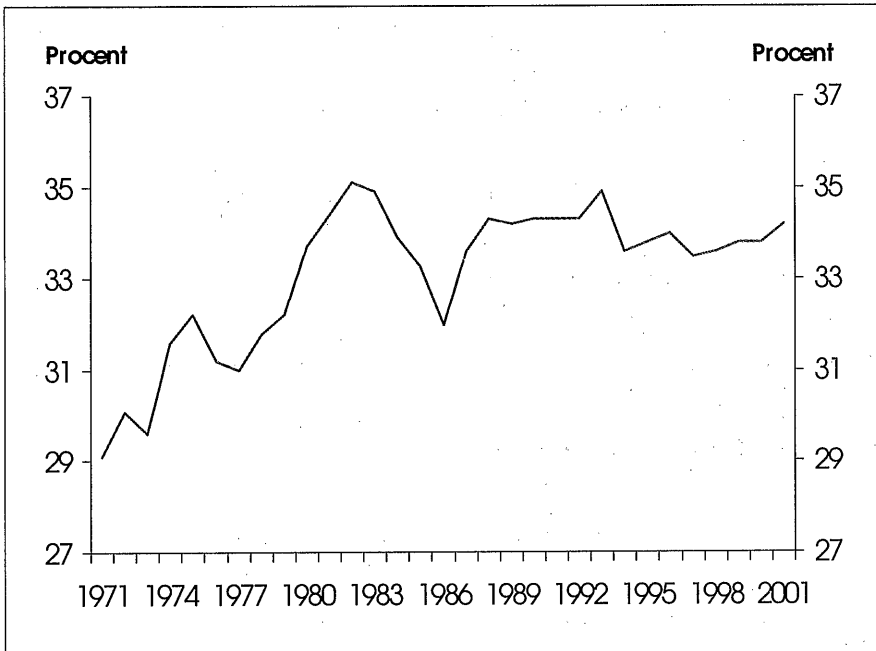
Valget mellem brugerbetaling og skat er således et valg, der direkte påvirker:

- Skattetrykket og størrelsen af det offentlige forbrug
 - Indkomstudjævningen
 - Tilskyndelsen til at øge arbejdsindsatsen, opsparing eller til at investere i mere uddannelse for at opnå en højere indkomst
 - Efterspørgslen efter ydelserne
- Disse aspekter vil blive nærmere belyst i nedenstående gennemgang.

3. Udvikling i brugerbetalingens omfang

Det offentlige forbrugs andel af det samlede forbrug var stigende frem til 1980'erne, hvorefter andelen har været næsten konstant, jf. figur 1.

Figur 1: Offentligt forbrug i pct. af det samlede forbrug, 1971-2001

Kilde: ADAM's databank.

Det offentlige forbrugs andel af det samlede forbrug steg især i 1970'erne. I 1971 udgjorde det offentlige forbrug således 29,1 pct. af det samlede forbrug, mens andelen i 1982 nåede et topunkt på 35,1 pct.

Årsagen til, at andelen af offentligt forbrug i starten af 1980'erne var høj, er, at det private forbrug i denne periode af konjunkturmæssige årsager var særligt lavt. Konjunkturmæssige udsving er således den væsentligste forklaring på de udsving i forholdet mellem offentligt og pri-